

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ze života JČSMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 28 (1983), No. 2, 117--118

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138069>

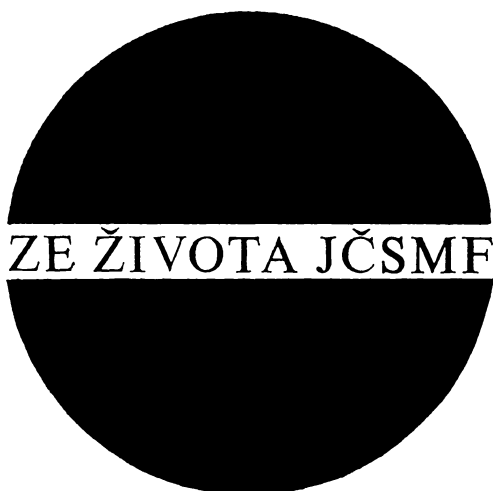
Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1983

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZPRÁVA O DRUHÉM SEMINÁŘI
ODBORNÉ SKUPINY PRO
DESKRIPTIVNÍ GEOMETRII,
POČÍTAČOVOU GEOMETRII
A TECHNICKÉ KRESLENÍ PŘI
MPS JČSMF

Ve dnech 2.—4. června minulého roku se sešla na semináři v Račkové dolině odborná skupina pro DG, PG a TK při MPS. Semináře se zúčastnilo 31 členů skupiny.

Zprávu o činnosti skupiny přednesl doc. L. DRŠ. Prof. V. MEDEK referoval o možnostech odborné práce v DG a PG. Doc. L. GRANÁT seznámil účastníky s novinkami, které pro technické zabezpečení PG připravuje Výzkumný ústav matematických strojů Praha. Velkou pozornost vzbudil příspěvek hosta ing. HABIŇÁKA o středoškolských výpočetních střediscích a laboratořích na Slovensku, které slouží k výuce programování. Obdobná střediska bohužel v českých zemích dosud zřízena nebyla. Dále bylo předneseno 13 referátů a příspěvků týkajících se většinou výuky PG a DG na různých typech škol.

Na závěr jednání bylo přijato toto *usnesení*:

1. *Realizace návrhů skupiny z minulého usnesení, které se týkaly zejména zlepšení výuky DG (viz PFMA č. 6, 1981, str. 354, nebo Matematika a fyzika ve škole č. 6, 1982, str. 427—8) mají dlouhodobý charakter, a proto vedení skupiny*

a) *požádá MPS při JČSMF, aby v rámci připravované dohody s MŠ ČSR se pokusila o realizaci těchto návrhů, obzvláště pokud jde o výuku DG na gymnáziích. Podporou při jednání mohou být i připomínky poradního sboru ČVUT pro matematiku k připravovaným změnám ve výuce na gymnáziích, zaslané v lednu 1982 ministerstvu školství. Kritizuje se v nich převedení DG mezi nepovinné předměty a poukazuje na její význam pro studium na technických;*

b) *ukládá všem svým členům, aby v rámci svých možností přispěli k realizaci návrhů skupiny.*

2. *Třetí seminář skupiny bude uspořádán v červnu 1983. Jeho hlavním obsahem bude jednání o osnovách a metodice vyučování DG, PG a TK. Organizací tohoto semináře se pověřují členové skupiny z Brna.*

3. *Vedení skupiny zajistí prostřednictvím poboček získání dalších členů skupiny z řad středoškolských učitelů, kteří jsou zatím ve skupině málo zastoupeni.*

Na závěr semináře vyslovili jeho účastníci poděkování za vzornou přípravu a organizaci druhého semináře pobočce JSMF v Nitře, zejména dr. Š. NOVOTNĚMU.

Noví zájemci o práci ve skupině se mohou přihlásit na adresu:

Odb. as. Oldřich Roubek, Horská 4,
128 03 Praha 2.

Božena Květoňová

MEZINÁRODNÍ LETNÍ ŠKOLA
„KAPALNÉ KRYSTALY A MODELÝ
BIOLOGICKÝCH MEMBRÁN“

Zámek Smolenice 6. až 10. září 1982

Pořadatelem mezinárodní letní školy o kapalných krystalech a biologických membránách byla Odborná skupina chemická fyzika (OSCHF) ve spolupráci se skupinou dielektrik FVS JČMF. Organizační výbor v čele s předsedou skupiny P. BALGAVÝM z farmaceutické fakulty KU v Bratislavě zvolil za místo pořádání dům vědeckých pracovníků, zámek ve Smolenicích. V tomto romantickém prostředí se sešlo k absolvování školy na 90 pracovníků z vysokých škol a výzkumných ústavů z ČSSR i ze zahraničí. Účastníci vyslechli 16 přednášek a zhlédli 25 referátů vývěskových, posterů. Sedm přednášek pronesli pracovníci z ČSSR a devět pracovníci ze zahra-

ničí, a to z NDR, BRD, Nizozemí, BLR, MLR a Švýcarska. Těžiště letní školy spočívalo v přednáškách o biologických membránách (12 přednášek). Přednášející se zaměřili na metodiku určování struktury biologických membrán (rentgenová, elektronová a neutronová difrakce, laserová technika, NMR (LAGGNER, GAWRISCH), ESR (HORATH)). Vedle přednášek zabývajících se strukturou membrán odzněly i přednášky o vlastnostech těchto biologicky velmi významných systémů (DERZANSKI-MITOV, DÖRFLER, KORYTA, GALLA, DE KRUIFF, TAMM). Nechyběly ani přednášky teoretické (LEJŠEK, VALKO, KLOSE-PEINEL), ani aplikační: membrány ve fotosyntéze (VACEK), v imunologii (VIKLICKÝ) a v synenergetice (KOVÁČ). Podobnou strukturu měly i vývěskové referáty, které oživily průběh letní školy.

Podrobnosti o obsahové náplni jednotlivých

přednášek a posterů je možno najít ve sborníku letní školy. Ten se organizátorům podařilo vydat před zahájením letní školy. Kromě abstraktů přednášek a posterů obsahuje sborník i seznam účastníků s jejich úplnými adresami. Tisk zajistilo ediční středisko Vysoké školy ekonomické v Bratislavě.

Součástí letní školy byly i programy kulturní, sportovní i turistické. Jednacím jazykem mezinárodní letní školy byla angličtina. Letní škola o kapalných krystalech měla zásluhou organizátorů velmi zdařilý průběh. Je třeba jim poděkovat za jejich úsilí a poděkovat i akademikovi V. HAJKOVÍ, který podpořil konání letní školy v tak překrásném prostředí.

Příští letní školu se zaměřením na moderní spektroskopické metody v chemické fyzice plánuje OSCHF v Olomouci v roce 1983.

Lubomír Sodomka

nové knihy

Feynman, R. P. - Leighton, R. B. - Sands, M.: Feynmanovy přednášky z fyziky 2, Bratislava, Alfa 1982, 496 str., 33, M Kčs

Zájemcům z řad fyziků — učitelů i studentů — se dostává do rukou slovenský překlad druhého

dílu *Feynman Lectures on Physics* (1963—64). Stejně jako u prvního dílu jde o knižně upravené přednášky nositele Nobelovy ceny Richarda Phillipse Feynmana, které tento přední americký fyzik a pedagog měl na kalifornském technickém institutu.

Velká část publikace je věnována vlnění. Kromě obecné teorie vlnění je obsahem několika kapitol optika geometrická a fyziologická. Elementární zákony geometrické optiky uvádějí autoři na základě tzv. Fermatova principu nejkratšího času; v části o fyziologické optice se čtenář seznámí i s interdisciplinárními vztahy fyziky a biologie (zrakové orgány hmyzu, neurologie zraku aj.). Část publikace věnovaná optice končí kapitolou o vztahu vlnového a korpuskulárního nazírání na optické jevy. Odvozeny jsou relace neurčitosti, popsána je difrakce na krystalech a je stručně uvedena i filozofická problematika.

V další části autor netradičním způsobem předkládá základní poznatky kvantové mechaniky. Metodický přístup k problematice současné fyziky vyvolává u čtenáře pocit účasti na propracovávání fyzikálních teorií. Samostatná